

V a l t i o n e u v o s t o n päätös Exilion Tuulihankkeet Ky:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Palokangas–Halmekangas).

Annettu Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 2022

Exilion Tuulihankkeet Ky (jäljempänä hakija) on pyytänyt lupaa saada lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Iin ja Simon kunnissa.

Lunastus alkaa Iin kunnassa sijaitsevalta kiinteistöltä Takametsä 139-402-12-117 ja päättyy Simon kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Nikkilä 751-403-9-89. Johdon pituus on noin 19,5 kilometriä.

Hakija suunnittelee 110 kV voimajohdon rakentamista Iin Palokankaan ja Simon Halmekankaan välille. Voimajohto liittää sähkönsiirtoverkkoon Iin Palokankaan ja Isokankaan tuulivoimapuistot. Rakennettavat tuulivoimapuistot tukevat Suomen ilmastopoliittisia sekä uusiutuvaan energiaan liittyviä tavoitteita.

Palokankaan tuulivoimapuisto sijoittuu Iin kunnassa Olhavan kylän pohjoispuolelle. Tuulivoimapuisto sijoittuu Olhavan, Nybyn ja Myllykankaan tuulivoimapuistojen yhteyteen. Tuulivoimapuisto käsittää 12 voimalaa, joiden yhteisteho on noin 70 MW. Lisäksi lähelle Iin Kuivaniemen taajamaa sijoittuu Isokankaan tuulivoimapuisto, joka käsittää 5 voimalaa, joiden yhteisteho noin 30 MW. Suunniteltava 110 kV voimajohto lähtee Palokankaan tuulivoimapuistoon rakennettavalta sähköasemalta ja liittyy Halmekankaan sähköasemalle.

Esisuunnitteluvaiheessa tarkasteltavana on ollut kaksi erilaista toteutusvaihtoehtoa. Toteutettavaksi suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu pääosin harvaanasuttuun ympäristöön sekä Fingrid Oyj:n Isohaara–Raasakka 110 kV voimalinjan itäpuolelle levennettävään johtokäytävään muutoin paitsi kiertäessään uudessa maastokäytävässä Asemakylän asutuskeskittymän Kuivaniemellä.

Suunniteltu uusi voimajohto sijoittuu pääosin olemassa olevan Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohdon rinnalle. Tällä osuudella kokonaisjohtoalue levenee 20 metriä. Myllykan-kaan ja Nybyn tuulipuistojen yhteydessä olemassa olevan ja uuden voimajohdon välinen etäisyys vaihtelee johtuen tuulivoimapuistoihin liittyvien maakaapeleiden sijainnista ja niihin vaadittavista etäisyyksistä. Iin Asemakylän kohdalla johtoaukean leventäminen ei ole tiiviin asutuksen vuoksi mahdollista, joten asutus kierretään kylän itäpuolitse. Tällä osuudella voimajohto kulkee siten täysin uudessa johtokadussa, ei olemassa olevan johdon rinnalla. Johtoalue koostuu johtoaukeasta sekä sen molemmin puolin sijoittuvista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Pylvästyypinä käytetään valtaosalla voimajohtoa harustettua teräsputkipylvästä.

Energiavirasto on myöntänyt johdolle hankeluvan 19.10.2020.

Hankkeesta on laadittu ympäristöselvitys. Selvityksen perusteella voimajohdon rakentamiselle ei ole merkittäviä esteitä tai haitallisia vaikutuksia johtoalueen maankäytön, maiseman, luontoarvojen, lajiesiintymien, arkeologisten kohteiden tai asutuksen osalta.

Pyydetyt lausunnot

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut, että voimajohtohankkeessa on selvitetty riittävällä tavalla vaikutukset maankäyttöön, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja ympäristöön, mutta jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon lausunnossa erikseen esitetyt näkökohdat. Reitin tarkemmassa suunnittelussa, pylväitten sijoituksessa ja kaivumassojen käsittelyssä tulee ottaa huomioon erityisesti ympäristöselvityksessä tunnistetut arvokkaat luontokohteet sekä mahdollisen happaman kuormituksen estäminen.

Lapin liitolla ei ole ollut huomautettavaa voimajohtohankkeesta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on pitänyt maakuntakaavojen mukaisena sitä, että uusi 110 kV sähkölinja toteutetaan nykyisen sähkönsiirtolinjan itäpuolelle. Sähkölinjan tarkemmassa suunnittelussa ja linjan rakentamisessa on otettava huomioon ympäristöselvityksessä esille nousevat asiat ja selvittää mahdolliset vahinkojen estämistoimet myös Nyby-Heposuon suokehityssarjalle.

Iin kunta on todennut, että uuden voimajohdon sijoittuminen jo olemassa olevan voimajohdon yhteyteen on suotui-

sampaa maa-alueiden pirstoutumisen näkökulmasta. Vuorovaikutus voimajohtoreitin maanomistajien sekä muiden osallisten kanssa on myös tärkeää huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Simon kunta on todennut, että linjauksessa on otettava huomioon kunnan virallisen moottorikelkkareitin sijoitus. Kunnalla ei ole ollut muuta huomautettavaa hankkeesta.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ole ollut huomauttamista voimajohtohankkeesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Isosydänmaan paliskunta on todennut, että poromiesten kulku on turvattava voimalinja-alueella. Turvallista kulkua edesauttaa se, että ojien reunat on luiskattu ja linja-aluetta raivattaessa puusto tulee katkaista aina maan tasalta.

Oijärven paliskunta on todennut, että rakentamisessa tulisi ottaa huomioon, ettei maapohja rikkoontuisi ja jäkälä säilyisi alueella.

Maanomistajien kannanotot

Hanke kohdistuu 83 kiinteistön alueeseen. Kyseisten kiinteistöjen omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta siten kuin lunastuslain 9 §:n 4 momentissa säädetään.

██████████ on todennut, että ensimmäisissä hankkeen esittelytilaisuuksissa puhuttiin maakaapelista. Maanomistaja on myös kysynyt, rakennetaanko lunastetulle alueelle teitä ja mikä voimajohdon käyttöikä on, kuka huolehtii käytöstä poistetun voimajohdon purkamisesta ja alueen siistimisestä?

██████████ on todennut, että kiinteistön käyttö vapaa-ajan asutukseen ei ole ehkä mahdollista enää lunastuksen jälkeen. Kiinteistön arvo romahtaa paljon. Tämä tulisi huomioida lunastuskorvauksissa. Maanomistaja on myös kysynyt terveysvaikutuksista voimajohtoalueella ja maisema-arvojen säilyttämisestä.

██████████ on kysynyt, miksi voimajohtoa ei rakenneta valmiin voimajohdon viereen, tai kaksi kilometriä idempään? Maisema-arvot heikkenevät nyt, kun rakennetaan voimalinja uuteen paikkaan. Miksi ei rakenneta uusia voimajohtoja vanhoihin rakenteisiin, se olisi teknisesti ollut mahdollista? Tämä olisi vähentänyt ympäristön kuormitusta. Yksityistie jää kahden linjakäytävän väliin, tulee ko sen käyttö olemaan mahdollista edelleen?

██████████ on todennut, että hankkeen selvityksissä ei ole ollut mitään muita sähkönsiirtovaihtoehtoja kuin tämä vaihtoehto, vaikka teknisesti olisi moniakin vaihtoehtoja ja vähemmän maa-alueiden lunastusta vaativia. Lunastettava maa-alue on ennallistettava sähkölinjan rakentamisen jälkeen ainakin alkuperäistä vastaavaan kuntoon. Maanomistajille on jätävä oikeus käyttää lunastettavia maa-alueita kulkuneuvoilla kulkemiseen. Rakennettavan sähkölinjan omistajalle velvollisuus ottaa tulevaisuudessa muidenkin omistamien sähköntuotantolaitosten sähkö kuljetettavaksi samaan hintaan ja siirtolinja mitoitettava myös tulevien ja muiden tarvitsijoiden tarpeita ajatellen. Siirtolinjan omistajan on annettava valtiolle takuusumma, että voimajohto myös puretaan pois, kun tuulivoimalat ovat tulleet elinkaarensa loppuun noin 20 vuoden kuluttua. Korvaus sähkölinjan vaatimasta maa-alasta tuulivoimaloiden rakentamisen korvaamiseksi maanomistajille maksettavien yleisten korvaussummien mukaisesti, koska tämä on yksityisten omistajien voittoa tuottavaa liiketoimintaa, eikä hyödytä mitenkään alueen sähköliittymien omistajia eikä sähköön käyttäjiä.

██████████ on todennut, että jos voimajohto sijoittuu aiotulle paikalleen, se vie vähintään 20 metriä lisää tilaa reunavyöhykkeeltä. Voimajohdot, eli nykyinen, jo olemassa oleva ja uusi peittävät jo siten puolet lausunnon antajan kiinteistöstä. Tämä vaikeuttaa entisestään kesäasunnon sijoittamista kiinteistölle. Pylvästyypiksi on ilmoitettu harustettu teräsputkipylväs, vaikka harustamaton vapaasti seiso-va voimajohtopylväs tarvitsee noin 45 % kapeamman johdotoalueen kuin vastaava harustettu pylväs. Puhumattakaan, että kaapeli vedettäisiin maavetona jo olemassa olevalle linjalle tai johdotuksena jo olemassa olevaan pylväikköön. Tuulivoimapuistoja eivät yhtiöt perusta hyvää hyvyyttään kaikkien etuja ajatellen, vaan ansaintatarkoituksessa. Voimajohdosta aiheutuu maisemahaittaa, mahdollisia terveysvaikutuksia ja meluhaittaa.

Hakijan vastine

Hakija on todennut ██████████ lausunnosta, että maa-kaapelista ei ole keskusteltu yleissuunnittelun aikana. Voimajohdon lunastetulle alueelle voidaan rakentaa väliaikaisia teitä johdon rakentamisen aikana. Voimajohto suunnitellaan 50 vuoden käyttöikää varten. Jos voimajohtoa ei saneerata, sen purusta ja alueen siistimisestä vastaa voimajohdon omistava taho.

Hakija on todennut ██████████ lausunnosta, että lunastustoimikunta ottaa kantaa mahdolliseen kiinteistön arvon romahtamiseen. Magneettikentistä ei ole välitöntä haittaa edes suurimpien voimajohtojen alla. Väestön altistus voimajohto-

jen magneettikentille on paljon pienempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1045/2018) mukainen toimenpidetaso 200 μ T (mikrotesla). 110 kV voimajohtojen alla arvo on 5–8 μ T ja jo 60 metrin päässä voimajohdosta arvo tippuu 1 μ T tasolle. Maisema-arvot on pyritty huomioimaan sijoittamalla voimajohto olemassa olevan voimajohdon rinnalle, jotta maisemallinen näkymän muutos olisi vähäinen, pois lukien Asemakylän kierto joka ei teknisesti ollut toteutettavissa asuinrakennusten läheisyydestä johtuen.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että voimajohto sijoitetaan olemassa olevan johdon viereen. Maisema-arvot on pyritty huomioimaan sijoittamalla voimajohto olemassa olevan voimajohdon rinnalle, jotta maisemallinen näkymän muutos olisi vähäinen, pois lukien Asemakylän kierto joka ei teknisesti ole toteutettavissa asuinrakennusten läheisyydestä johtuen. Olemassa olevan voimajohdon omistaa Fingrid Oyj. Fingrid Oyj ei anna lupaa sijoittaa samoihin rakenteisiin omistamansa johdon kanssa. Yksityistien käyttö on mahdollista edelleen.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että Fingrid Oyj on esittänyt Palokankaan ja Isokankaan tuulipuistojen liittymän Halmekankaan sähköaseman kautta Fingridin uuteen Simossa sijaitsevaan Simojoen sähköasemaan. Esisuunnittelun aikana myös muita liittymävaihtoehtoja tarkasteltiin mutta liittymäsuunta tuli kantaverkon ohjauksesta. Rakentamisaikana muodostuvat maa-alueen muutokset pyritään minimoimaan mahdollisuuksien mukaan. Ennallistamiseen tai siihen liittyviin korvauksiin otetaan kantaa lunastustoimituksessa. Maanomistajalla on oikeus kulkea lunastettavalla maa-alueella. Hankeyhtiöllä ei ole lakisääteistä velvoitetta mitoittaa voimajohtoa muiden tarpeisiin. Laissa ei ole määrätty valtiolle osoitettavia takuusummia johdon purkamisesta. Korvaukset määritellään lunastustoimituksen yhteydessä lunastustoimikunnan toimesta.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että voimajohto on pyritty sijoittamaan olemassa olevan voimajohdon viereen niiltä osin kuin se on ollut teknisesti mahdollista, vähentämään haittavaikutuksia ja uuden lunastettavan alueen määrää. Kiinteistön arvonalenemaan, kesäasunnon sijoittamiseen, maisemallisiin muutoksiin ja muut korvaukset käsitellään lunastustoimituksessa viranomaisen toimesta. Vapaasti seisova pylväsrakenne ei olisi tuonut muutosta lunastettavaan alueeseen. Magneettikentistä ei ole välitöntä haittaa edes suurimpien voimajohtojen alla. Väestön altistus voimajohtojen magneettikentille on paljon pienempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1045/2018) mukainen toimenpidetaso 200 μ T (mikrotesla). 110 kV voimajohtojen alla arvo on 5–8 μ T ja jo 60 metrin päässä voimajohdosta arvo tippuu 1 μ T tasolle. Lausunnossa mainittua

koronailmiötä esiintyy pääosin vain 400 kV jännitteisillä johdoilla. Suurjännitejohdot voivat synnyttää ääntä. Ääni aiheutuu tuulesta, joka ravistelee johdon eri osia, kuten teräspylväitä, johtimia, orsia tai eristimiä. Ääntä esiintyy riippumatta siitä, onko johto jännitteinen vai ei.

Valtioneuvosto on käsitellyt hakemuksen ja todennut, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa sekä että johtosuunta on tarkoituksenmukainen.

Tämän vuoksi valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 4 §:n nojalla antaa Exilion Tuulihankkeet Ky:lle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Iin ja Simon kunnissa. Lunastus alkaa Iin kunnassa sijaitsevalta kiinteistöltä Takametsä 139-402-12-117 ja päättyy Simon kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Nikkilä 751-403-9-89. Johdon pituus on noin 19,5 kilometriä. Johtoaukean leveys on 26 metriä. Sen kummallakin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle.

Johdon omistajalla on sähkön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämistä tai sinne pystyttämistä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

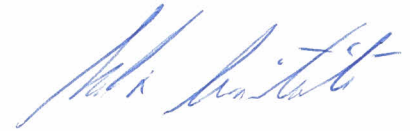
- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 23 metriä lähemmäksi johdon keskilinjaa.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saatetaan aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n nojalla lunastustoimituksessa tarkemmin määrittäväksi.

Hakija on ennakkohaltuunottolupaa pyytäessään esittänyt, että tuulivoimapuiston rakentaminen on suunniteltu aloitettavan vuosien 2022–2023 aikana, jolloin sähköntuotanto alkaisi vuoden 2023 loppuun mennessä. Koska hankkeella on kiire, valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 58 §:n nojalla myöntää hakijalle oikeuden ottaa haltuunsa lunastettavan omaisuuden ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa (ennakkohaltuunottolupa).

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusajaksi on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunottoiluvien myöntämisestä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Elinkeinoministeri

Mika Lintilä

Ylitarkastaja

Johanna Juvonen

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Lapin liitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Iin kunta
Simon kunta
Exilion Tuulihankkeet Ky
Maanomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan, asiamiehen tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto-ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 510 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihde: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi